

ISSN 2181-1342

Actual problems of social and humanitarian sciences
Актуальные проблемы социальных и гуманитарных наук

Ijtimoiy-gumanitar
fanlarning dolzarb
muammolari

8-son (5-jild)

2025

SCIENCEPROBLEMS.UZ

IJTIMOIY-GUMANITAR FANLARNING DOLZARB MUAMMOLARI

№ 8 (5) - 2025

**АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ СОЦИАЛЬНО-
ГУМАНИТАРНЫХ НАУК**

ACTUAL PROBLEMS OF HUMANITIES AND SOCIAL SCIENCES

TOSHKENT-2025

BOSH MUHARRIR:

Isanova Feruza Tulqinovna

TAHRIR HAY'ATI:

07.00.00- TARIX FANLARI:

Yuldashev Anvar Ergashevich – tarix fanlari doktori, siyosiy fanlar nomzodi, professor, O'zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Davlat siyosati va boshqaruvi akademiyasi;

Mavlanov Uktam Maxmasabirovich – tarix fanlari doktori, professor, O'zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Davlat siyosati va boshqaruvi akademiyasi;

Xazratkulov Abror – tarix fanlari doktori, dotsent, O'zbekiston davlat jahon tillari universiteti.

Tursunov Ravshan Normuratovich – tarix fanlari doktori, O'zbekiston Milliy Universiteti;

Xolikulov Axmadjon Boymahamatovich – tarix fanlari doktori, O'zbekiston Milliy Universiteti;

Gabrielyan Sofya Ivanovna – tarix fanlari doktori, dotsent, O'zbekiston Milliy Universiteti.

Saidov Sarvar Atabullo o'g'li – katta ilmiy xodim, Imam Termiziy xalqaro ilmiy-tadqiqot markazi, ilmiy tadqiqotlar bo'limi.

08.00.00- IQTISODIYOT FANLARI:

Karlibayeva Raya Xojabayevna – iqtisodiyot fanlari doktori, professor, Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti;

Nasirxodjayeva Dilafruz Sabitxanova – iqtisodiyot fanlari doktori, professor, Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti;

Ostonokulov Azamat Abdukarimovich – iqtisodiyot fanlari doktori, professor, Toshkent moliya instituti;

Arabov Nurali Uralovich – iqtisodiyot fanlari doktori, professor, Samarqand davlat universiteti;

Xudoyqulov Sadirdin Karimovich – iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent, Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti;

Azizov Sherzod O'ktamovich – iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent, O'zbekiston Respublikasi Bojxona instituti;

Xojayev Azizzon Saidaloxonovich – iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent, Farg'ona politexnika instituti

Xolov Aktam Xatamovich – iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent, O'zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Davlat siyosati va boshqaruvi akademiyasi;

Shadiyeva Dildora Xamidovna – iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent v.b, Toshkent moliya instituti;

Shakarov Qulmat Ashirovich – iqtisodiyot fanlari

nomzodi, dotsent, Toshkent axborot texnologiyalari universiteti

09.00.00- FALSAFA FANLARI:

Hakimov Nazar Hakimovich – falsafa fanlari doktori, professor, Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti;

Yaxshilikov Jo'raboy – falsafa fanlari doktori, professor, Samarqand davlat universiteti;

G'aybullayev Otabek Muhammadiyevich – falsafa fanlari doktori, professor, Samarqand davlat chet tillar instituti;

Saidova Kamola Uskanbayevna – falsafa fanlari doktori, "Tashkent International University of Education" xalqaro universiteti;

Hoshimxonov Mo'min – falsafa fanlari doktori, dotsent, Jizzax pedagogika instituti;

O'roqova Oysuluv Jamoliddinovna – falsafa fanlari doktori, dotsent, Andijon davlat tibbiyot instituti, Ijtimoiy-gumanitar fanlar kafedrasi mudiri;

Nosirxodjayeva Gulnora Abdukaxxarovna – falsafa fanlari nomzodi, dotsent, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Turdiyev Bexruz Sobirovich – falsafa fanlari doktori (DSc), Professor, Buxoro davlat universiteti.

10.00.00- FILOLOGIYA FANLARI:

Axmedov Oybek Saporbayevich – filologiya fanlari doktori, professor, O'zbekiston davlat jahon tillari universiteti;

Ko'chimov Shuxrat Norqizilovich – filologiya fanlari doktori, dotsent, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Hasanov Shavkat Ahadovich – filologiya fanlari doktori, professor, Samarqand davlat universiteti;

Baxronova Dilrabo Keldiyorovna – filologiya fanlari doktori, professor, O'zbekiston davlat jahon tillari universiteti;

Mirsanov G'aybullo Qulmurodovich – filologiya fanlari doktori, professor, Samarqand davlat chet tillar instituti;

Salaxutdinova Musharraf Isamutdinovna – filologiya fanlari nomzodi, dotsent, Samarqand davlat universiteti;

Kuchkarov Raxman Urmanovich – filologiya fanlari nomzodi, dotsent v/b, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Yunusov Mansur Abdullayevich – filologiya fanlari nomzodi, O'zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Davlat siyosati va boshqaruvi akademiyasi;

Saidov Ulugbek Aripovich – filologiya fanlari nomzodi, dotsent, O'zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Davlat siyosati va boshqaruvi akademiyasi.

12.00.00- YURIDIK FANLAR:

Axmedshayeva Mavlyuda Axatovna – yuridik fanlar doktori, professor, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Muxitdinova Firyuza Abdurashidovna – yuridik fanlar doktori, professor, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Esanova Zamira Normurotovna – yuridik fanlar doktori, professor, O'zbekiston Respublikasida xizmat ko'rsatgan yurist, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Hamroqulov Bahodir Mamasharifovich – yuridik fanlar doktori, professor v.b., Jahon iqtisodiyoti va diplomatiya universiteti;

Zulfiqorov Sherzod Xurramovich – yuridik fanlar doktori, professor, O'zbekiston Respublikasi Jamoat xavfsizligi universiteti;

Xayitov Xushvaqt Saparbayevich – yuridik fanlar doktori, professor, O'zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Davlat siyosati va boshqaruvi akademiyasi;

Asadov Shavkat G'aybullayevich – yuridik fanlar doktori, dotsent, O'zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Davlat siyosati va boshqaruvi akademiyasi;

Ergashev Ikrom Abdurasulovich – yuridik fanlar doktori, professor, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Utemuratov Maxmut Ajimuratovich – yuridik fanlar nomzodi, professor, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Saydullayev Shaxzod Alixanovich – yuridik fanlar nomzodi, professor, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Hakimov Komil Baxtiyarovich – yuridik fanlar doktori, dotsent, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Yusupov Sardorbek Baxodirovich – yuridik fanlar doktori, professor, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Amirov Zafar Aktamovich – yuridik fanlar doktori (PhD), O'zbekiston Respublikasi Sudyalar oliy

kengashi huzuridagi Sudyalar oliy maktabi;

Jo'rayev Sherzod Yuldashevich – yuridik fanlar nomzodi, dotsent, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Babadjanov Atabek Davronbekovich – yuridik fanlar nomzodi, professor, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Normatov Bekzod Akrom o'g'li — yuridik fanlar bo'yicha falsafa doktori, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Rahmatov Elyor Jumaboyevich — yuridik fanlar nomzodi, Toshkent davlat yuridik universiteti;

13.00.00- PEDAGOGIKA FANLARI:

Xashimova Dildarxon Urinboyevna – pedagogika fanlari doktori, professor, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Ibragimova Gulnora Xavazmatovna – pedagogika fanlari doktori, professor, Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti;

Zakirova Feruza Maxmudovna – pedagogika fanlari doktori, Toshkent axborot texnologiyalari universiteti huzuridagi pedagogik kadrlarni qayta tayyorlash va ularning malakasini oshirish tarmoq markazi;

Kayumova Nasiba Ashurovna – pedagogika fanlari doktori, professor, Qarshi davlat universiteti;

Taylanova Shoxida Zayniyevna – pedagogika fanlari doktori, dotsent;

Jumaniyozova Muhayyo Tojiyevna – pedagogika fanlari doktori, dotsent, O'zbekiston davlat jahon tillari universiteti;

Ibraximov Sanjar Urunbayevich – pedagogika fanlari doktori, Iqtisodiyot va pedagogika universiteti;

Javliyeva Shaxnoza Baxodirovna – pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), Samarqand davlat universiteti;

Bobomurotova Latofat Elmurodovna — pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), Samarqand davlat universiteti.

19.00.00- PSIXOLOGIYA FANLARI:

Karimova Vasila Mamanosirovna – psixologiya fanlari doktori, professor, Nizomiy nomidagi Toshkent davlat pedagogika universiteti;

Hayitov Oybek Eshboyevich – Jismoniy tarbiya va sport bo'yicha mutaxassislarni qayta tayyorlash va malakasini oshirish instituti, psixologiya fanlari doktori, professor

Umarova Navbahor Shokirovna – psixologiya fanlari doktori, dotsent, Nizomiy nomidagi Toshkent davlat pedagogika universiteti, Amaliy psixologiyasi kafedrasi mudiri;

Atabayeva Nargis Batirovna – psixologiya fanlari doktori, dotsent, Nizomiy nomidagi Toshkent davlat pedagogika universiteti;

Shamshetova Anjim Karamaddinovna – psixologiya fanlari doktori, dotsent, O'zbekiston davlat jahon tillari universiteti;

Qodirov Obid Safarovich – psixologiya fanlari doktori (PhD), Samarkand viloyat IIB Tibbiyot bo'limi psixologik xizmat boshlig'i.

22.00.00- SOTSILOGIYA FANLARI:

Latipova Nodira Muxtarjanovna – sotsiologiya fanlari doktori, professor, O'zbekiston milliy universiteti kafedra mudiri;

Seitov Azamat Po'latovich – sotsiologiya fanlari doktori, professor, O'zbekiston milliy universiteti; Sodiqova Shohida Marxaboyevna – sotsiologiya fanlari doktori, professor, O'zbekiston xalqaro islam akademiyasi.

23.00.00- SIYOSIY FANLAR

Nazarov Nasriddin Ataqulovich –siyosiy fanlar doktori, falsafa fanlari doktori, professor, Toshkent arxitektura qurilish instituti;

Bo'tayev Usmonjon Xayrullayevich –siyosiy fanlar doktori, dotsent, O'zbekiston milliy universiteti kafedra mudiri.

OAK Ro'yxati

Mazkur jurnal Vazirlar Mahkamasi huzuridagi Oliy attestatsiya komissiyasi Rayosatining 2022-yil 30-noyabrdagi 327/5-son qarori bilan tarix, iqtisodiyot, falsafa, filologiya, yuridik va pedagogika fanlari bo'yicha ilmiy darajalar yuzasidan dissertatsiyalar asosiy natijalarini chop etish tavsiya etilgan ilmiy nashrlar ro'yxatiga kiritilgan.

"Ijtimoiy-gumanitar fanlarning dolzARB muammolari" elektron jurnali 2020-yil 6-avgust kuni 1368-sonli guvohnoma bilan davlat ro'yxatiga olingan.

Muassis: "SCIENCEPROBLEMS TEAM"
mas'uliyati cheklangan jamiyati

Tahririyat manzili:

100070. Toshkent shahri, Yakkasaroy tumani, Kichik Beshyog'och ko'chasi,
70/10-uy. Elektron manzil:

scienceproblems.uz@gmail.com

Bog'lanish uchun telefon:

(99) 602-09-84 (telegram).

07.00.00 – TARIX FANLARI

Baxranov Sherzod

O'ZBEKISTON SSRDA QISHLOQ XO'JALIGINI RIVOJLANTIRISH BILAN BOG'LIQ
MUAMMOLARNI YECHIMINI TOPISHDA BUTUNITTIFOQ PAXTACHILIK
ILMIY-TADQIQOT INSTITUTI O'RNI 10-16

Bazarbayeva Nilufar Anorbayevna

Milliy Hunarmandchilik: Usta-Shogird Munosabatlarning
Transformatzion Jaryonlari 17-21

Sattarova Marhabo Mamatovna

O'zbekistonda Millatlararo Tolerantlik va uning madaniy-siyosiy
Jaryonlariga ta'siri 22-30

Raxmatov Mirjon

Buxoro viloyatida bojxona tizimining shakllanishi tarixidan 31-38

To'xtasinov Mira'zam

Somoniylar davlati: harbiy islohotlar va boshqaruv strategiyalari 39-42

08.00.00 – IQTISODIYOT FANLARI

Kuliboyev Azamat Shonazarovich

DAVLAT SEKTORIDA HISOBNING O'ZIGA XOS XUSUSIYATLARI 43-48

Azgarov Abdumutalib

Internet-marketingning umumiyoq ovqatlanish korxonalarida
qo'llanilishi holati tahlili 49-56

Ochilov Mels, Sayfiyeva Parizoda

Impact of industrial policy on the investment climate:
international experience 57-60

Otabekov Javdod

GO'SHT yetishtirish tizimini raqamlashtirish va "AQLLI QISHLOQ XO'JALIGI"
imkoniyatlaridan samarali foydalanish yo'nalishlari 61-68

Navruzov Dilshod Ismatullayevich

Aksiyadorlik jamiyatida korporativ boshqaruv tizimini
takomillashtirish orqali investitsion jozibadorlikni ta'minlash 69-74

Uralov Temur Boxodir o'g'li

ENERGETIKA KORXONALARI AUDITI NATIJALARINI HUJJATLASHTIRISH
VA AUDITORLIK HISOBOTINI TAYYORLASHNI TAKOMILLASHTIRISH 75-81

Samandarov Og'abek

ENERGIYA XAVFINI EKONOMETRIK MODELLASHTIRISHDA ARDL
modelining ahamiyati 82-86

09.00.00 – FALSAFA FANLARI

<i>Yuldashev Rustam Daniyorovich</i>	
YANGILANAYOTGAN O'ZBEKISTONDA FALSAFIY TARBIYANING JAMIYAT RIVOJLANISHIDAGI O'RNI	87-93
<i>Adilov Zafar Yunusovich</i>	
ATROF-MUHIT TA'LIMI VA EKOLOGIK ONG: BARQAROR KELAJAK SARI YO'L	94-98
<i>Berdikulova Surayyo Aslamovna</i>	
IJTIMOIY ADOLAT VA QONUN USTUVORLIGI ME'YORLARINING SHAKLLANISHI	99-104
<i>Taniqulov Jonibek Ashirkulovich</i>	
ZAMONAVIY O'ZBEKİSTON JAMIYATI SHAROİTLARIDA TA'LIM MADANIYATI	105-113
<i>Yarbaev Xasan Xazratqulovich</i>	
JAMIYAT BARQARORLIGINI TA'MINLASH: MILLIY VA GLOBAL XAVFSIZLIK KONTEKSTIDA TAHLIL	114-118
<i>Maxsudjonov Kamronjon</i>	
MA'RIFIY TASHKIOTLAR TIZIMINING SHAXS MA'NAVIY MADANIYATIGA TA'SIRINING IJTIMOIY-FALSAFIY AHAMIYATI	119-123
<i>Qo'chqarov Oybek G'ulomovich</i>	
INDUSTRIYA 4.0 DAVRIDA TA'LIM VA KASB-HUNAR INTEGRATSİYASI: IJTIMOIY-FALSAFIY YONDASHUV	124-128
<i>Otaqulov Elyor Madiyorovich</i>	
EKOLOGIK KONFLIKTNING FALSAFIY MOHIYATI	129-136
<i>Mamatqulov Rashid Pazilbekovich</i>	
TUSHUNCHА USTIDA MANTIQIY AMALLAR	137-141

10.00.00 – FILOLOGIYA FANLARI

<i>Niyazov Ravshan Turakulovich</i>	
SKOTT TUROVNING "AYBSIZLIK PREZUMPSIYASI" ROMANIDA DIALOGLAR XUSUSIYATI VA PERSONAJLAR XARAKTERISTIKASI	142-148
<i>Yunusova Xilola Ravshan qizi</i>	
KONSEPTUAL INTEGRALLASHUV: O'ZBEK TILIDAGI "V+(I)B YURA TURMOQ" ANALITIK ASPEKTUAL QURILMA TAHLILI MISOLIDA	149-154
<i>Absalamova Gulmira Sharifovna</i>	
LINGVOSEMANTIK YONDASHUVDA ADABIY-LUG'AVIY TERMINLARNING NAZARIY TAHLILI: KRIS BOLDIK LUG'ATI ASOSIDA	155-158
<i>Dadajanova Aziza Karimullayevna</i>	
THE ROLE OF CULTURAL CONTEXT IN TRANSLATION: A CROSS-CULTURAL PERSPECTIVE	159-170
<i>Bahromjonova Shahnoza Xolmatovna</i>	
YAPON XALQ ERTAGIDA TURFA VARIANTLILIK HAMDA ERTAKDAGI RAMZIY MA'NOLAR: "MOMOTARO" (SHAFTOLIDAN TUG'ILGAN BOLA) ERTAGI MISOLIDA	171-175
<i>Babajanova Iqbol Salomaddinovna</i>	
SHAXS OTLARINING PRAGMATIK XUSUSIYATLARI	176-180

To'xtayeva Sarvinoz

DUNYO VA O'ZBEK TILSHUNOSLIGIDA ETNONIMLARNING O'RGANILISHI 181-184

Ayimbetova Damekhan Maksetbay qizi

TED XYUZ VA IBRAYIM YUSUPOV SHE'RIYATIDA POETIK ILHOM
MANBALARI QIYOSI 185-189

Ismatullayeva Nargiza, Qosimova Malika Xurshidovna

CHALLENGES AND INNOVATIONS IN SIMULTANEOUS INTERPRETER TRAINING
IN CHINESE UNIVERSITIES: THE ROLE OF TECHNOLOGY IN MODERN PEDAGOGY 190-195

12.00.00 – YURIDIK FANLAR

O'rinboyev Rustamjon

A SOCIO-LEGAL ANALYSIS OF THE EVERYDAY TRANSNATIONAL LIVES
OF UZBEK MIGRANTS IN RUSSIA 196-206

Uzakova Go'zal Sharipovna

YER NIZOLARINI SUDLARDA KO'RISH TARTIBI 207-212

G'ofurova Dilafruz

AYOLLAR TOMONIDAN SODIR ETILADIGAN HAYOTGA QARSHI JINOYATLARNING
KRIMINALISTIK TAJSIFI: NAZARIY VA AMALIY MUAMMOLAR 213-218

Komilov Avazbek Bokijonovich

PROKUROR TAQDIMMASI BILAN BOG'LIQ MUAMMOLAR VA ULARNI
BARTARAF ETISH MASALALARI 219-223

Juraeva Asal

OBSTACLES IN ENFORCING ICA AWARDS IN UZBEKISTAN 224-228

Ходжаева Ширин

ПРАВОВАЯ ПРИРОДА И ОБЪЁМ МЕЖДУНАРОДНОЙ ПРАВОСУБЪЕКТНОСТИ
СПЕЦИАЛИЗИРОВАННЫХ УЧРЕЖДЕНИЙ ООН В СФЕРЕ ОХРАНЫ ЗДОРОВЬЯ 229-239

Imomniyozov Doniyorbek

SUN'YIY INTELLEKT SOHASIDA ALGORITMIK JAVOBGARLIK:
IJTIMOIY, HUQUQIY VA TASHKILIY YONDASHUVLAR 240-250

Asadov Shahriddin Faxriddinovich

XIZMATLAR TUSHUNCHASINING HUQUQIY VA IQTISODIY TAHLILI:
SIVILISTIK DOKTRINA NUQTAI NAZARIDAN 251-254

Суннатиллаева Сарвиноз

АНАЛИЗ ОСОБЕННОСТЕЙ РЕГУЛИРОВАНИЯ АНТИДЕМПИНГОВЫХ И
КОМПЕНСАЦИОННЫХ ПОШЛИН В РАМКАХ ВТО И УЗБЕКИСТАНА 255-262

Anarbayev Eldor

KONSESSIYALARNI XORIJIY DAVLATLARDA HUQUQIY TARTIBGA SOLISH 263-269

Ibrohimov Azimjon

KORPORATIV IMKONIYATLAR DOKTRINASI:
XORIJIY TAJRIBA VA MILLIY QONUNCHILIK 270-278

13.00.00 – PEDAGOGIKA FANLARI

Qurbanov G'ulomjon G'afurovich

RAQAMLI TEXNOLOGIYALAR ASOSIDA O'QITISHNING METODLARI,
SHAKLLARI VA VOSITALARI 279-285

<i>Safarova Nigora Nasilloyevna</i>	
TRANSFOMATIV TA'LIM TEXNOLOGIYALARINING NAZARIY ASOSLARI	
VA ULARNING KOMPETENTLIK YONDASHUVI BILAN BOG'LIQLIGI	286-293
<i>Muxammadjonov Muslimbek</i>	
OLIY TA'LIMDA TALABA MARKAZLI YONDASHUVNI JORIY ETISH MEXANIZMLARI ...	294-302
<i>Khabibullaeva Dilshoda</i>	
FUNCTIONS OF CODE-SWITCHING IN ENGLISH LANGUAGE TEACHING	
CLASSROOMS IN UZBEKISTAN	303-309
<i>Berdiyorova Nilufar Berdiyor qizi</i>	
INNOVATSION YONDASHUV ASOSIDA TALABALARDA IJODIY KOMPETENSIYALARINI	
RIVOJLANTIRISH TEXNOLOGIYALARI	310-314
<i>Hamidov Sherali Shirinovich</i>	
BO'LAJAK INFORMATIKA O'QITUVCHILARINI TAYYORLASHDA ZAMONAVIY	
TA'LIM TALABLARI VA YO'NALISHLARI	315-320
<i>Sattoriy Shohruh</i>	
RAQAMLI TRANSFORMATSIYA SHAROITIDA TA'LIM SIFATINI NAZORAT	
QILISH MEXANIZMLARINI BOSHQARISHNING NAZARIY ASOSLARI	321-325
<i>Tadjiyeva Nodira Yusupjanovna</i>	
TALABALARDA MUOMALA MADANIYATINI RIVOJLANTIRISHDA	
KOMMUNIKATSIYA JARAYONINING AHAMIYATI	326-331
<i>Sharofutdinova Ra'noxon Shavkatovna</i>	
"NURLI MASKAN" TA'LIM MUASSASALARIDA O'QUVCHILARNI IJTIMOIY	
HAYOTGA TAYYORLASH BO'YICHA KORREKSION-PEDAGOGIK ISHLARNING	
TASHKIL ETILISHINI O'RGANISH VA NATIJALAR TAHLILI	332-336
<i>Karimov Akramjon Zaynobidinovich</i>	
TO THE CONTENT OF PRACTICAL CLASSES ON THE MODULE	
"DECISION SUPPORT SYSTEMS" OF THE ACADEMIC DISCIPLINE	
"INFORMATION TECHNOLOGIES IN MANAGEMENT	337-341

Received: 20 July 2025

Accepted: 5 August 2025

Published: 10 August 2025

Article / Original Paper

FORENSIC CHARACTERISTICS OF CRIMES AGAINST LIFE COMMITTED BY WOMEN: THEORETICAL AND PRACTICAL ISSUES

Gofurova Dilafruz Murod qizi

Senior Lecturer, Academy of Labor and Social Relations

of the Federation of Trade Unions of Uzbekistan,

Doctor of Philosophy in Law (PhD) Tashkent, Uzbekistan

E-mail: dilafruz.gofurova.92@mail.ru

Abstract. This article profoundly analyzes the forensic characteristics of crimes against life committed by women within the context of theoretical and practical issues. It elucidates the unique features of female criminality, the causes, motives, methods, and traces of crime from a forensic perspective. Furthermore, it covers specific approaches to finding, identifying, and investigating crime traces, the significance of modern forensic techniques and tactics, and preventive measures based on the opinions of forensic scholars and statistical data. The article also reflects the author's views, challenges in investigative practice, and scientific proposals on the topic.

Keywords: female criminality, crimes against life, forensics, forensic characteristics of crime, crime causes, crime motives, investigation methods, crime traces, prevention, forensic methodology.

AYOLLAR TOMONIDAN SODIR ETILADIGAN HAYOTGA QARSHI JINOYATLARNING KRIMINALISTIK TAVSIFI: NAZARIY VA AMALIY MUAMMOLAR

G'ofurova Dilafruz Murod qizi

O'zbekiston Kasaba uyushmalar Federatsiyasi

Mehnat va ijtimoiy munosabatlar Akademiyasi katta o'qituvchisi,

yu.f.f.d.(PhD)

Annotatsiya. Ushbu maqola ayollar tomonidan sodir etiladigan hayotga qarshi jinoyatlarning kriminalistik tavsifini nazariy va amaliy muammolar kontekstida chuqur tahlil qiladi. Unda ayollar jinoyatchiligining o'ziga xos xususiyatlari, jinoyat sodir etish sabablari, motivlari, usullari va izlari kriminalistik aspektidan yoritiladi. Shuningdek, jinoyat izlarini topish, aniqlash va tadqiq qilish bo'yicha o'ziga xos yondashuvlar, zamonaviy kriminalistik texnika va taktikaning ahamiyati, kriminalist olimlarning fikrlari va statistik ma'lumotlar asosida profilaktik chora-tadbirlar yoritiladi. Maqolada muallifning mavzuga oid qarashlari, tergov amaliyotidagi qiyinchiliklar va ilmiy takliflari ham aks ettirilgan.

Kalit so'zlar: ayollar jinoyatchiligi, hayotga qarshi jinoyatlar, kriminalistika, jinoyatning kriminalistik tavsifi, jinoyat sabablari, jinoyat motivlari, tergov usullari, jinoyat izlari, profilaktika, kriminalistik metodika.

DOI: <https://doi.org/10.47390/SPR1342V5I82025N33>

Huquqiy davlat va fuqarolik jamiyatini barpo etish sharoitida jinoyatchilikka qarshi samarali kurashish, uning sabab va shart-sharoitlarini chuqur o'rganish va bartaraf etish dolzARB vazifalardan hisoblanadi. Jinoyatchilikning umumiyl tuzilmasida ayollar tomonidan sodir etiladigan jinoyatlar, ayniqsa inson hayotiga tajovuz qiluvchi jinoyatlar, o'ziga xos ijtimoiy-psixologik va kriminalistik xususiyatlarga ega. Bu turdag'i jinoyatlarning fenomenini

anglash, ularning sodir etilish mexanizmlarini tahlil qilish tergov va jinoyatlarni ochish amaliyotida muhim ahamiyat kasb etadi.

Kriminalistika fanida jinoyatning kriminalistik tavsifi deganda, jinoyatni sodir etish bilan bog'liq eng muhim ma'lumotlar majmui tushuniladi. Bu ma'lumotlar jinoyatni ochish, tergov qilish va sudda ko'rib chiqish uchun asos bo'ladi. Ayollar tomonidan sodir etiladigan hayotga qarshi jinoyatlarda bu elementlar o'ziga xos xususiyatlarga ega bo'lib, ularni quyidagilar bilan izohlash mumkin:

Jinoyat sodir etuvchi shaxsning kriminalistik xususiyatlari. Ayollarning jinoyat yo'liga kirishiga olib keluvchi omillar erkaklarnikidan farqlanadi. Jinoyat sodir etgan ayollarning yoshi, ma'lumoti, ijtimoiy kelib chiqishi, oilaviy ahvoli va ruhiy holatini o'rganish tergov uchun muhim ahamiyatga ega.

Masalan, I.M. Luzginning kriminalistikadagi tadqiqotlarida jinoyat sodir etgan shaxsining tergov faoliyatidagi roliga alohida e'tibor qaratilgan. U jinoyatchini to'g'ri aniqlash va jinoiy xulq-atvorning motivlarini tushunish tergovning samaradorligini oshirishini ta'kidlagan [1; 78-b.].

Ko'p hollarda ayollar o'ta emotsional yoki affektiv holatda, ruhiy tushkunlik natijasida jinoyatga qo'l uradilar. Bu N.A. Selivanovning jinoiy motivatsiyani o'rganish bo'yicha kriminalistik yondashuvlari bilan ham hamohangdir, u jinoyatchining shaxsiy xususiyatlarini tergov jarayonida hisobga olish zarurligini qayd etgan [2; 112-b.].

Jinoyatning sodir etilish motivlari va maqsadlarining kriminalistik aspektlari. Ayollar tomonidan hayotga qarshi jinoyatlarning motivlari erkaklarnikiga nisbatan ko'proq ijtimoiy-psixologik va shaxsiy xarakterga ega. Ular odatda qizg'ançlik, qasd olish (ayniqsa, muntazam zo'ravonlikka javoban), sharmandalikdan qochish (masalan, noqonuniy tug'ilgan chaqaloqni yashirish yoki o'ldirish), oilaviy zo'ravonlikdan himoyalananish, farzandlarini himoya qilish yoki umidsizlik kabi omillar bilan bog'liq. Bu motivlarni aniqlash tergov taktikasini tanlashda muhim ahamiyatga ega.

Masalan, R.S. Belkinning kriminalistik metodika bo'yicha ishlarida jinoyat motivlarini aniqlash orqali jinoyatchining **psixologik portretini** tuzish va shu asosda tergov versiyalarini ilgari surish mumkinligi ko'rsatilgan [3; 210-b.]. Maqsad jihatidan, ayollar ko'pincha o'ziga yoki farzandlariga qarshi qaratilgan tajovuzni to'xtatish, ijtimoiy nafratdan qochish kabi maqsadlarda harakat qiladilar.

Jinoyatning sodir etilish usuli, vositalari va izlari. Jinoyatning sodir etilish usuli kriminalistikada asosiy elementlardan biri hisoblanadi. Ayollar jinoyat sodir etishda odatda kamroq jismoniy kuch talab qiladigan, yashirin va to'satdan amalga oshiriladigan usullarni tanlaydilar. Masalan:

- **Zaharlash:** Ko'pincha yashirin va sezdirmasdan amalga oshiriladi. Bunday holatlarda **sud-kimyoviy ekspertizaning** ahamiyati juda katta.
- **Bo'g'ish:** Odatda yaqin munosabatlardagi shaxslarga nisbatan, ko'pincha uy sharoitida qo'llaniladi. Bo'g'ish izlarini aniqlashda **sud-tibbiyot ekspertizasining** xulosasi hal qiluvchi ahamiyatga ega.
- **O'tkir tig'li buyumlar:** Oshxona pichoqlari, qaychi kabi uy-ro'zg'or buyumlaridan foydalanish keng tarqalgan. Bu holatda **trasologik va ballistik ekspertizalar** o'tkaziladi.
- **Suvga cho'ktirish:** Ayniqla, chaqaloqni o'ldirishda kuzatiladi.

- **Qarovsiz qoldirish:** Chaqaloqni o'ldirishning passiv usuli. Bu usullarning o'ziga xos xususiyatlari jinoyatni ochishda tergovchiga muhim ma'lumot beradi va **A.R. Shlyaxov** ta'kidlaganidek, **kriminalistik tavsifning** asosiy qismini tashkil etadi [4; 188-b.].

Bizning fikrimizcha, jinoyat izlari va ularni aniqlash usullari tergovchi uchun muhim ahamiyatga ega:

- **Barmoq izlari, poyabzal izlari:** Jinoyat sodir etilgan joydan topiladigan klassik izlar.
- **Biologik izlar:** Qon, soch, tupuk, sperma, teri zarralari – ular orqali DNK tahlili o'tkazish jinoyatchini aniqlashda katta yordam beradi. V.A. Obrazsov kriminalistikada biologik izlarning ahamiyatini alohida ta'kidlagan [5; 245-b.].
- **Asbob izlari:** Jinoyat sodir etishda foydalanilgan buyumlarning izlari.
- **Elektron izlar:** Mobil telefon qo'ng'iroqlari, SMS xabarlar, ijtimoiy tarmoqlardagi faoliyat. Ayollar ko'pincha jinoyat izlarini yashirishga yoki yo'q qilishga harakat qiladilar, bu esa zamonaviy kriminalistik texnika (masalan, lyuminessent usullar, maxsus reagentlar) va tergov taktikasi (masalan, to'g'ri so'roq qilish, poligraf tekshiruvi)ni qo'llashni talab etadi.

Jinoyatning sodir etilish vaqtini va joyi. Ko'p hollarda ayollar tomonidan hayotga qarshi jinoyatlar uy sharoitida, ya'ni yashash joyida yoki unga yaqin hududlarda sodir etiladi. Bu, ayniqsa, oilaviy zo'ravonlik yoki shaxsiy adovat zamiridagi jinoyatlar uchun xosdir. Jinoyatning vaqtini, ya'ni kechasi yoki kunduzi, dam olish kunlari sodir etilishi ham uning kriminalistik tavsifini belgilashda muhimdir.

A.N. Vasilev va N.P. Yablokov o'zlarining "Predmet, sistema i teoreticheskiye osnovy kriminalistiki" nomli fundamental asarida jinoyat sodir etilgan joy va vaqtning tergov versiyalarini ilgari surishdagi ahamiyatini batafsil yoritib berganlar. Ularning fikricha, jinoyat sodir etilgan joyning xususiyatlari (masalan, turar joy, jamoat joyi, qarovsiz hudud) va jinoyatning aniq vaqtini (masalan, kunduzi yoki kechasi, ish kuni yoki dam olish kuni) jinoyatchining shaxsini, uning harakat motivlarini, jinoyatga tayyorgarlik darajasini va vositalarini aniqlashda muhim mantiqiy zanjirlarni yaratadi. Shuningdek, jinoyat joyi va vaqtini tergovchiga jinoyatchining yashash joyi, ish faoliyati yoki ijtimoiy doirasi haqida dastlabki taxminlarni ilgari surishga imkon beradi, bu esa tezkor-qidiruv tadbirlari yo'nalishini belgilashda juda muhimdir [6; 98-b.].

Bugungi kunda Ayollar tomonidan sodir etilgan hayotga qarshi jinoyatlarni tergov qilishda bir qator kriminalistik muammolar yuzaga keladi:

Motivlarni aniqlashdagi qiyinchiliklar. Jinoyatning shaxsiy va ruhiy assoslarni aniqlash uchun chuqur psixologik tahlil talab etiladi. Bunda sud-psixologik va sud-psixiatrik ekspertizalarning roli kattadir. Chunki, ayollar tomonidan sodir etiladigan jinoyatlar, ayniqsa hayotga qarshi jinoyatlar, ko'pincha chuqur ichki kechinmalar, emotsiyal stress, uzoq muddatli ruhiy bosim yoki oilaviy zo'ravonlik kabi omillar natijasida sodir bo'ladi. Bunday holatlarda standart tergov usullari bilan jinoyatning asl motivlarini to'liq aniqlash qiyin kechadi. Sud-psixologik ekspertiza jinoyatchining ruhiy holatini, affektiv holatda bo'lgan yoki bo'lmanligini, uning harakatlariga ta'sir qilgan ruhiy jarayonlarni o'rganish orqali motivlarni ochishga yordam beradi. Sud-psixiatrik ekspertiza esa jinoyatchining ruhiy sog'ligini, jinoyat sodir etish vaqtida aqli raso bo'lgan yoki bo'lmanligini aniqlashda muhim ahamiyatga ega. Bu ekspertizalarning xulosalari tergovchiga jinoyatning to'liq manzarasini tiklash va to'g'ri yuridik baho berishda asos bo'ladi.

Izlarni yashirishga urinishlar: ayollar jinoyat izlarini yo'q qilishda ehtiyotkor bo'lishlari mumkin, bu esa jinoyat sodir etilgan joyni sinchiklab ko'zdan kechirishni, zamonaviy kriminalistik texnika va usullarni qo'llashni taqozo etadi. I.F. Gerasimovning fikriga ko'ra, jinoyat izlarini to'liq aniqlash uchun kompleks yondashuv va kriminalistik texnikaning yuqori darajada rivojlanishi zarur. Ayollar ko'pincha jinoyatni yashirish maqsadida jinoyat izlarini (masalan, qon, barmoq izlari, qurol) tozalash, jinoyat qurolini yashirish yoki yo'q qilish, jasadni boshqa joyga ko'chirish kabi harakatlarni amalga oshirishlari mumkin. Bunday vaziyatlarda jinoyat sodir etilgan joyni eng kichik izlarni ham o'tkazib yubormasdan, puxta ko'zdan kechirish, maxsus kriminalistik asbob-uskunalar (masalan, ultrabinafsha va infraqizil nurlar, lyuminessent reagentlar) dan foydalanish talab etiladi. Shuningdek, kichik zarrachalar, tolalar, tuproq namunalari kabi mikroizlarni ham to'plash va ularni fizika-kimyoviy ekspertiza orqali tahlil qilish jinoyatchini aniqlashda muhim rol o'ynaydi [7; 156-b.].

Guvoхlar ko'rsatmalarining subyektivligi: Oilaviy jinoyatlarda guvoхlar (qarindoshlar) ko'pincha obyektiv ma'lumot berishdan bosh tortishlari mumkin, bu esa psixologik yondashuvni va N.T. Vedernikov tomonidan ilgari surilgan so'roq taktikasi prinsiplarini talab qiladi. Oilaviy munosabatlarda sodir bo'lgan jinoyatlarda guvoхlar jinoyatchiga nisbatan shaxsiy aloqalari yoki qo'rquv tufayli noto'g'ri yoki to'liq bo'lmanan ko'rsatmalar berishi mumkin. Bunday holatlarda tergovchi guvoхlar bilan psixologik aloqa o'rnata olishi, ularning ishonchini qozonishi va xolis ma'lumot berishga undashi kerak. N.T. Vedernikov o'z tadqiqotlarida so'roq jarayonida psixologiyaning ahamiyatiga urg'u berib, guvoхning ruhiy holatini hisobga olish, unga bosim o'tkazmaslik va ko'rsatmalaridagi ziddiyatlarni ehtiyotkorlik bilan aniqlash zarurligini ta'kidlagan. Shuningdek, guvoхlarning ko'rsatmalarini boshqa dalillar (moddiy dalillar, ekspertiza xulosalari) bilan taqqoslash, ularning ishonchlilagini tekshirish muhim ahamiyatga ega. Zamonaviy tergov amaliyotida poligraf tekshiruvi ham guvoхlarning rostgo'yligini aniqlashda qo'shimcha vosita sifatida qo'llanishi mumkin, ammo uning natijalari dalil sifatida emas, balki yo'naltiruvchi ma'lumot sifatida qabul qilinadi. [8; 89-b.]

O'rganishlarimiz shuni taqozo etmoqdaki, bu muammolarni hal etish uchun tergov amaliyotida quyidagilarga e'tibor qaratish lozim:

Kompleks ekspertizalarni faol qo'llash. Sud-tibbiyat, sud-biologik, trasologik, ballistik, genetik (DNK) va psixologik-psixiatrik ekspertizalarni kompleks tarzda tayinlash jinoyatni obyektiv o'rganish imkonini beradi. Bugungi kunda jinoyatlarni ochishda dalillarning ilmiy asoslanganligi muhim ahamiyat kasb etmoqda. Jahan tajribasida, xususan, Germaniya, AQSH va Buyuk Britaniya kabi davlatlarda jinoyat ishlarini tergov qilishda multidissiplinar yondashuv keng qo'llaniladi. Bunda nafaqat jinoyatning moddiy izlari, balki jinoyatchining ruhiy holati, qurbanning psixologik profili kabi omillar ham chuqur o'rganiladi. Masalan, genetik (DNK) ekspertizalar orqali voqeа joyidan olingan eng kichik biologik izlardan ham jinoyatchining shaxsini aniqlash imkoniyati keskin oshgan. Sud-psixologik ekspertizalar jinoyatning sodir etilish motivlari, ayniqa affektiv holatda sodir etilgan jinoyatlarni baholashda hal qiluvchi rol o'ynaydi. Bu ekspertizalar tergovchilarga jinoyatning to'liq va obyektiv manzarasini yaratishda, shuningdek, sudda dalillarning mustahkamligini ta'minlashda yordam beradi.

Ilg'or kriminalistik texnikani joriy etish. Jinoyat izlarini topish va tahlil qilishda zamonaviy uskunalar va texnologiyalardan (masalan, kompyuter kriminalistikasi) foydalanish. Zamonaviy kriminalistika yuqori texnologiyalarga asoslangan usullarsiz tasavvur etib

bo'lmaydi. Rivojlangan davlatlarning kriminalistika laboratoriylarida avtomatlashtirilgan barmoq izlarini identifikatsiya qilish tizimlari (AFIS), raqamli kriminalistika (digital forensics) uskunlari, 3D-lazerli skanerlar yordamida jinoyat sodir etilgan joyning to'liq aksini yaratish, shuningdek, spektroskopiya, xromatografiya va mass-spektrometriya kabi usullar yordamida noyob moddiy izlarni tahlil qilish keng qo'llaniladi. Masalan, kompyuter kriminalistikasi mobil telefonlar, kompyuterlar va boshqa elektron qurilmalardagi ma'lumotlarni (xatlar, xabarlar, audio va video yozuvlar) qayta tiklash va tahlil qilish orqali jinoyatga oid muhim dalillarni qo'lga kiritish imkonini beradi. Bunday texnikalar jinoyat izlarini maksimal darajada to'liq va aniq yig'ish hamda tahlil qilish orqali tergov sifatini oshiradi.

Tergovchilarning malakasini oshirish. Ayollar jinoyatchiligining psixologik va kriminalistik xususiyatlari bo'yicha maxsus treninglar o'tkazish. Jinoyatlarni samarali tergov qilishda tergovchilarning nazariy bilimlari va amaliy ko'nikmalari hal qiluvchi ahamiyatga ega. Jahonning yetakchi huquqni muhofaza qilish akademiyalarida ayollar jinoyatchiligining o'ziga xos xususiyatlarini, ularning psixologiyasini, jinoyat sodir etish motivlari va usullarini o'rgatuvchi maxsus kurslar tashkil etilgan. Bu treninglarda tergovchilarga affektiv holatdagi ayollar bilan so'roq o'tkazishning o'ziga xos jihatlari, to'g'ri psixologik yondashuv, shuningdek, ayollar tomonidan yashirilgan izlarni topish va tahlil qilish bo'yicha ilg'or metodikalar o'rgatiladi. Bunday tashqari, jinoyat profillashtirishi (criminal profiling) usullarini o'rgatish ham tergovchilarga jinoyatchining shaxsini aniqlashda va tergov versiyalarini shakllantirishda katta yordam beradi. Malaka oshirish kurslarida xalqaro tajriba almashinuvi, seminarlar va amaliy mashg'ulotlar o'tkazish orqali tergovchilarning kasbiy darajasini muntazam ravishda yuksaltirib borish lozim.

O'zbekistonda ayollar tomonidan sodir etiladigan jinoyatlar, jumladan, hayotga qarshi jinoyatlarning statistikasi muntazam ravishda tahlil qilib boriladi. Jumladan, **O'zbekiston Respublikasi Ichki ishlar vazirligi** tomonidan taqdim etilgan ma'lumotlarga ko'ra, **qasddan odam o'ldirish va o'ldirishga suiqasd qilish jinoyati sodir etganligi aniqlangan shaxslardan ayollarning ulushi** quyidagicha ko'rsatkichlarga ega bo'lgan:

- **2021-yilda** – 10,9%
- **2022-yilda** – 9,8%
- **2023-yilda** – 6,8%
- **2024-yilda** – 11,4%

Bu ma'lumotlar shuni ko'rsatadiki, ayollar tomonidan sodir etilgan hayotga qarshi jinoyatlarning ulushi yillar davomida o'zgarib turgan. Xususan, **2023-yilda eng past ko'rsatkich** (6,8%) qayd etilgan bo'lsa, **2024-yilda** bu ko'rsatkich yana **sezilarli darajada oshgan**. Bu o'zgarishlar. **kriminalistik tahlilni** talab etadi. Mazkur ko'rsatkichlar jinoyatlarning **dinamikasini** o'rganish, **profilaktik chora-tadbirlarning samaradorligini baholash** va **kriminalistik tavsifni takomillashtirish** uchun muhim asos bo'lib xizmat qiladi. Mazkur statistika O'zbekiston Respublikasi Ichki ishlar vazirligi tomonidan har yili taqdim etiladigan hisobga qo'yilgan jinoyatlar statistikasi ma'lumotlari asosida shakllantirilgan.

Xulosa qilib aytish mumkinki, ayollar tomonidan sodir etiladigan hayotga qarshi jinoyatlarning oldini olishda quyidagilarga e'tibor qaratish lozim:

Oiladagi zo'ravonlikka qarsh kurash tizimini takomillashtirish, jumladan, "Xotinqizlarni tazyiq va zo'ravonlikdan himoya qilish to'g'risida"gi Qonunning ijrosini kuchaytirish, himoya orderlari tizimining samaradorligini oshirish, zo'ravonlik qurbanlari uchun

reabilitatsiya markazlarini rivojlantirish zarur. Bu kabi choralar ayollarning affektiv holatda jinoyat sodir etish xavfini kamaytiradi.

Ayollarning ijtimoiy-iqtisodiy ahvolini yaxshilashda bandlikni ta'minlash, tadbirkorlikni rivojlantirish uchun imtiyozlar yaratish, moddiy qiyinchiliklarni kamaytirishga yordam berish lozim. Ijtimoiy ahvolning yaxshilanishi jinoyatchilik darajasiga bevosita ta'sir ko'rsatadi.

Ruhiy va psixologik yordam tizimini yo'lga qo'yish jarayonida depressiya va stress holatidagi ayollarga o'z vaqtida psixologik konsultatsiya va terapiya xizmatlarini ko'rsatish kerak. Bu jinoyatning asosiy motivlaridan biri bo'lgan ruhiy buzilishlarning oldini olishga yordam beradi.

Jinoyat sodir etgan ayollarning huquqiy savodxonligini oshirishni davom ettirish lozim. Ayollarning o'z huquqlari va majburiyatlarini bilishi, jinoiy javobgarlikning og'ir oqibatlaridan xabardor bo'lishi uchun ma'rifiy tadbirlarni doimiy ravishda o'tkazish maqsadga muvofiqdir.

Adabiyotlar/Литература/References:

1. Лузгин, И.М. (1974). *Расследование преступлений по горячим следам*. Москва: Юридическая литература. [1; 78-б.]
2. Селиванов, Н.А. (1987). *Криминалистика: Вопросы и ответы*. Москва: Юридическая литература. [2; 112-б.]
3. Белкин, Р.С. (2000). *Криминалистика: проблемы, тенденции, перспективы*. Москва: Юнити-Дана. [3; 210-б.]
4. Шляхов, А.Р. (1977). *Криминалистика: Учебник для вузов*. Москва: Юридическая литература. [4; 188-б.]
5. Образсов, В.А. (1995). *Криминалистика: Учебное пособие*. Москва: Юнити. [5; 245-б.]
6. Василев, А.Н., Яблоков, Н.П. (1989). *Предмет, система и теоретические основы криминалистики*. Москва: Московский государственный университет. [6; 98-б.]
7. Герасимов, И.Ф. (1982). *Понятие, виды и значение криминалистических версий*. Свердловск: СЮИ. [7; 156-б.]
8. Ведерников, Н.Т. (1998). *Личность обвиняемого и подсудимого: криминалистические проблемы*. Томск: Томский государственный университет. [8; 89-б.]
9. O'zbekiston Respublikasi Ichki ishlar vazirligi (lib.stat.uz) ma'lumotlari. *Qasddan odam o'ldirish va o'ldirishga suiqasd qilish jinoyati sodir etganligi aniqlangan shaxslardan ayollarning ulushi*. [9; 7-б.]

SCIENCEPROBLEMS.UZ

IJTIMOIY-GUMANITAR FANLARNING DOLZARB MUAMMOLARI

Nº 8 (5) – 2025

**АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ СОЦИАЛЬНО-
ГУМАНИТАРНЫХ НАУК**

ACTUAL PROBLEMS OF HUMANITIES AND SOCIAL SCIENCES

**“Ijtimoiy-gumanitar fanlarning dolzarb
muammolari” elektron jurnali 2020-yil
6-avgust kuni 1368-sonli guvohnoma bilan
davlat ro’yxatiga olingan.**

Muassis: “SCIENCEPROBLEMS TEAM”
mas’uliyati cheklangan jamiyati

Tahririyat manzili:
100070. Toshkent shahri, Yakkasaroy
tumani, Kichik Beshyog’och ko’chasi,
70/10-uy. Elektron manzil:
scienceproblems.uz@gmail.com
Bog’lanish uchun telefon:
(99) 602-09-84 (telegram).